

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

• A kényszerintézkedés elrendelésének előfeltételei, avagy melyek a kötelező lépések, amelyeket egy jogalanynak meg kell tennie ahhoz, hogy az adósát kényszeríteni tudja adóssága kiegyenlítésére?

A minden európai állam számára követendő alapelv, a „meghallgatáshoz való jog” biztosítása a jogalanyok számára csupán illúzió lenne, ha nem lehetne garantálni, hogy a meghozott bírói döntés valóban ki tudja fejteni hatását.

Így a végrehajtáshoz való jog természetes következménye a bíróhoz való jognak.

Ennek ellenére a kényszervégrehajtási eljárás igénybevétele, amennyiben egy adós nem jár el önként egy jogerős ítéletnek megfelelően, a belga polgári perrendtartásnak (C. jud.) értelmében néhány előfeltételnek kell megfelelni:

- végrehajtható okirattal rendelkezni;
- amelyet kézbesítettek, és amelyet általában egy kézbesített fizetési felszólítás előz meg;
- és amennyiben ez az okirat egy nem vitatott, határozott összegű, esedékes követelést tartalmaz.

1. A VÉGREHAJTHATÓ JOGCÍM

1494 cikk (C.jud.). *„Ingó és ingatlan vagyon végrehajtására vonatkozó zár alá vétel csak végrehajtható jogcím mellett alkalmazható (...)”*

A végrehajtható jogcím egy ítélet vagy egy okirat, amelyet akár kötelező végrehajtási intézkedések igénybevételével is végre lehet hajtani azzal a féllel szemben, aki nem teljesíti kötelezettségeit.

Egy ilyen jogcím különböző formát ölthet:

- jogerős ítélet
- a felek per közbeni megállapodása (jugement d'accord)
- választottbírói ítélet
- közjegyzői okirat
- vagy pedig egy igazgatási intézkedés, amelyet a törvény végrehajthatóvá nyilvánított

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALRAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

A BÍRÓSÁGI ÍTÉLETRE VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

Amennyiben ez a jogcím bírósági ítélet formáját ölti, a végrehajthatóságának feltétele az, hogy az ítélet vagy végrehajtási záradékkal legyen ellátva, vagy az ideiglenes végrehajtás engedélyezve legyen, vagy pedig a döntés ellen általános jogorvoslat (fellebbezés, óvás benyújtása) már nem vehető igénybe és ennek következtében az ítélet jogerős.

Fontos megjegyezni, hogy amennyiben egy döntést ideiglenesen végrehajthatónak nyilvánítottak, ennek végrehajtása a végrehajtást kérelmező fél kockázatára történik. Így, ha az elsőfokon hozott döntés ellen benyújtott fellebbezés egy ellentétes döntéshez vezetne, az érintett fél a dolgokat az eredeti állapotukba kell hogy visszaállítsa.

A bírósági döntés elévülési ideje 10 év. Ez a határidő néhány esetben meghosszabítható. Ilyenkor a határidőt felfüggesztő vagy megszakító okokról beszélünk.

2. EGY KÉZBESÍTETT JOGCÍM

1495. cikk (C.jud.). „Valamennyi döntés, amely egy elítélő határozatot tartalmaz, csak az érintett félnek való kézbesítés után hajtható végre.”

Minden végrehajtáshoz, amely egy végrehajtható jogcím alapján történik, elkerülhetetlenül szükséges, hogy ez a jogcím előzetesen a végrehajtást érintő fél részére kézbesítve legyen. A cél az, hogy a fél biztosan értesüljön az ellene hozott ítéletről. Ha ez az előfeltétel nem teljesedik be az egész végrehajtási eljárás megsemmisül.

Ezen kézbesítés végrehajtásához egy területileg illetékes végrehajtót kell felkérni.

Ez a kézbesítés azonban nem kötelező a közjegyzői okiratokat illetően attól a pillanattól kezdve, hogy az érintett felek aláírták az okiratot és ezáltal tudomást szereztek annak tartalmáról.

A BELGA BÍRÓSÁGI HATÁROZAT MÁS EU-TAGORSZÁGBA VALÓ KÉZBESÍTÉSÉNEK KÜLÖN SZABÁLYAI

Ha a bírósági határozat címzettje egy másik tagállamban él, az Európai Parlament és a Tanács 1393/2007/EK a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló rendelete alapján kell eljárni.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

Ez a rendelet különböző kézbesítési eljárást tartalmaz. A következő megoldás nyújtja a legnagyobb jogbiztonságot: az érdekelt fél felkér egy belga végrehajtót (mint továbbító szervet), hogy hivatalosan továbbítsa a területileg illetékes külföldi kollegájának (mint fogadó szervnek), a megfelelő dokumentumokkal, az adósnak kézbesítendő bírósági döntést. A fogadó szervnek ezek után magát a kézbesítést kell végrehajtania méghozzá annak a tagállamnak a jogszabályai szerint, amelyben az adósnak a lakóhelye van. Ez a fogadó szerv továbbá ügyel arra is, hogy folyamatosan értesítse a továbbító szervet a folyamat lezajlásáról.

3. EGY VÉGREHAJTHATÓ OKIRAT, AMELYET EGY FIZETÉSI MEGHAGYÁS KÉZBESÍTÉSE ELŐZÖTT MEG

1499. cikke (C.jud.) „*Valamennyi ingo vagyon végrehajtására vonatkozó zár alá vételt, legalább egy nappal a zár alá vételt megelőzően, egy, az adósnak címzett fizetési meghagyás előz meg, amely, ha az okirat egy bírósági ítélet, tartalmazza ennek kézbesítését, ha ez még nem történt meg*”

1564 cikk (C.jud.). „*A ingatlan vagyon végrehajtására vonatkozó zár alá vételt egy fizetési meghagyás előz meg, amely végrehajtói végzéssel történik, mégpedig személyesen vagy pedig a valós illetve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírban megadott választott lakcímen.*”

A fizetési meghagyás egy végrehajtói végzés, amelyben az adós, a végrehajtandó okirat alapján, fizetési meghagyást kap azzal a felszólítással, hogy amennyiben adósságát önkéntesen nem egyenlíti ki, úgy erre bírósági végrehajtás útján lesz kényszerítve.

A fizetési meghagyás egyidejűleg kézbesíthető a végrehajtandó okirattal, de minden esetben az ingó és ingatlan vagyon végrehajtására vonatkozó zár alá vétel előfeltételét képezi. Ez alól kivételt képez a harmadik fél birtokában levő követelések zár alá vétele.

Ezen fizetési meghagyás kézbesítése ugyancsak fontos abban az esetben ha egy előzetes zár alá vétel (lásd II pont) lett végrehajtva. Valóban, maga ez a kézbesítés átváltoztatja az előzetes zár alá vételt zár alá vétellé, amely felmenti a végrehajtást kérelmező felet, hogy megismételje az eljárás formalitásait, amelyeket már az előzetes zár alá vétel keretein belül egyszer végrehajtott.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALRAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

4. EGY OKIRAT, AMELY EGY NEM VITATOTT, HATÁROZOTT ÖSSZEGŰ ÉS ESEDÉKES KÖVETELÉST TARTALMAZ

1494 cikk (C.jud.) „*Ingó és ingatlan vagyon zár alá vételét csak egy nem vitatott, határozott összegű és esedékes követelést tartalmazó okirat alapján lehet végrehajtani*”

► Nem vitatott követelés

Egy nem vitatott követelés az, amely egy felszínes vizsgálat után, eléggé megalapozottnak tűnik, vagy elég nem vitatott elemet tartalmaz, hogy engedélyezze vagy fenntartsa az előzetes zár alá vételt.

Ennek értelmében, egy feltételes, lehetséges, vagy kérdéses követelés szolgálhat előzetes zár alá vétel alapjául.

► Esedékes követelés

Egy követelés attól a pillanattól tekinthető esedékesnek, amelytől az adós követelheti az azonnali kifizetését.

Ezt a szabályt illetően a belga perrendtartás tartalmaz egy kivételt mégpedig ami a részletekben esedékes jövedelmek megfizetését illeti, mint például a lakbér.

► Határozott összegű követelés

Egy követelés akkor tekinthető határozott összegűnek, ha annak összege meghatározott vagy meghatározható.

• Biztonsági intézkedések, avagy hogyan védheti meg egy hitelező a jogait anélkül hogy már egy végrehajtható okirat birtokában lenne?

Ha a hitelező még nincs egy végrehajtható okirat birtokában, nem jelenti azt, hogy tehetetlen. A belga jogrendszer ebben az esetben engedélyezi, hogy az adós, a biztonsági intézkedés végett, egy bírósági végrehajtóhoz forduljon, ebben az esetben a biztonsági intézkedés lefoglalás formájában nyilvánul meg.

Egy ilyenfajta lefoglalás célja igen egyszerű: megakadályozni, hogy az adós egy bizonyos időszakon belül tetszése szerint rendelkezzen vagyona felett. Más szóval kifejezve, egy ilyen intézkedés célja, egy várakozási idő biztosítása, vagyis az adós vagyonának védelme mindaddig amíg a hitelező egy végrehajtható okirathoz nem jut.

Néhány feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy biztonsági intézkedéshez folyamodhasson a hitelező. Két különböző típusú feltételről van szó: tartalmi és formai követelmények.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

1. TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

Kétfajta tartalmi követelményt különböztethetünk meg: a sürgősség és a követelés minősége.

A SÜRGŐSSÉG

1413. cikk (C.jud.). *„Minden hitelezőnek joga van, azokban az esetekben, amelyekben a sürgősség megkívánja, előzetes zár alá venni az adósának lefoglalható vagyontárgyait.”*

Ez a követelmény azt jelenti, hogy egy biztonsági intézkedés csak akkor hajtható végre, vagy csak akkor engedélyezhető, hogy ha annak hiányában a hitelező sérelmet szenvedene el. Az adós magatartása, vagy anyagi háttere arra enged következtetni, hogy ezen biztonsági intézkedés hiányában, a jövőbeli követelésének behajtása veszélyeztetve lenne.

A biztonsági lefoglalás szükségességét az adós meglévő vagy közeledő fizetéseképtelenségének a függvényében vizsgáljuk meg.

Példának a következő szituációkat sorolhatjuk fel:

- Ha az adós akaratából kifolyólag szervezi meg fizetéseképtelenségét.
- Ha több jel arra utal, hogy az adós egy olyan helyzetben találja magát, amely nem teszi lehetővé, hogy pénzügyi kötelezettségeinek eleget tegyen.
- Tekintettel a dossziében lévő adatokra, a bíró meg van az adós objektíven nehéz helyzetéről győződve (visszatérő illetve állandó fizetési nehézségek, az adós passzivitása több fizetési felszólítás ellenére...)

E tekintetben tehát nem beszélhetünk „sürgősségről”, ha a hitelezőt egyedül a pénzszüksége motiválja.

A KÖVETELÉS MINŐSÉGE

1415. cikk (C.jud.). *„Biztonsági intézkedést csak abban az esetben lehet jóváhagyni, amennyiben a követelés nem vitatott és esedékes, határozott összegű vagy előzetes becslésre alkalmas.”*

A biztonsági intézkedést csak egy nem vitatott, esedékes és határozott összegű, vagy előzetes becslésre alkalmas követelést illetően lehet elrendelni.

Ezen követelmények részletesebb kifejtéséhez utalunk a I pontban elmondottakra.

Kénysrerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

2. FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ezen követelmények a bíróhoz előzetesen intézett, a biztonsági intézkedés végrehajtásához szükséges kötelező engedély beszerzését, vagy éppen ezen engedély nélkülözhetőségét foglalják magukba.

A BÍRÓ ENGEDÉLYÉVEL VÉGREHAJTOTT FOGLALÁS

A legtöbb esetben, a foglalás csak a bíró jóváhagyásával történhet meg.

Ehhez a hitelezőnek egy egyoldalú kérelmet kell benyújtania, amely kérelemnek néhány információt kell tartalmaznia. Egyesek az időpontra, amelyen a kérelem be lett nyújtva, a felek személyazonosítására vonatkozó információkra, továbbá a kérelem tárgyára, illetve okára, mások a kérelezett foglalás módjára vonatkoznak.

A kérelmet alátámasztó valamennyi iratnak is kell szerepelnie a dossziében, amely lehetővé teszi, hogy a bíró a követelmények teljes tudatában hozza meg döntését.

A BÍRÓ ENGEDÉLYE NÉLKÜL VÉGREHAJTOTT FOGLALÁS

Ugyanakkor létezik néhány hipotézis, amelyekben a hitelező, előzetes bírói engedély nélkül közvetlenül megbízhat egy végrehajtót a biztonsági intézkedéssel:

- Ha már egy belga bírósági ítélet, ha ez még nem is hajtható végre ideiglenesen, vagy egy belga döntőbírói ítélet birtokában van;
- Ha egy külföldi bírósági ítélet vagy egy külföldi döntőbírói ítélet birtokában van, feltéve, hogy mindeket el legyen ismervé a belga jogrendszerben mégpedig megfelelően a Belgium és azon ország között létrejött egyezménynek, amelyből a bírósági illetve döntőbírói ítéletek származnak;
- Ha már birtokában van egy közokiratnak (közjegyzői okirat), ha ez utóbbi még nincs is végrehajtási záradékkal ellátva, feltéve, hogy ez az okirat világosan tartalmazza az adós határozott összegű kötelezettségét;
- A kézi zálogba vétel esetén (ebben az esetben az esedékes laktórt vagy a haszonbérletet garantáló foglalásról van szó);
- Harmadik fél birtokában lévő követelések zár alá vétele estén (hogy a hitelező már egy jogcím - mint például egy bírósági ítélet vagy egy hiteles jogi dokumentum - vagy csak egy egyszerű magán okirat birtokában van).

„Magán okirat”

alatt értendő egy, „a követelményeknek formálisan megfelelő, az adós ellen felhozható és egy nem vitatott, esedékes, határozott összegű követelésről tanúskodó irat”.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

Ide sorolhatóak:

- Elfogadott vagy vitatott váltó
- Csekk
- Saját váltó
- Végrendelet
- Biztosítási kötvény
- Szerződés
- Számla

3. AZ ELŐZETES ZÁR ALÁ VÉTEL FŐBB KATEGÓRIÁI A BELGA JOGRENDSZERBEN

Ami az előzetes zár alá vételt illeti, a hitelező 5 különböző fogalás közül választhat. Minegyik 3 évig érvényes, amely meghosszabbítható, nem beleszámítva az esetleges felfüggesztési okokat.

Ezen intézkedések célja főként az adós személyes vagyonának ideiglenes befagyasztása.

INGÓSÁG ZÁR ALÁ VÉTELE

Ezen lefoglalás tárgya az adós tulajdonában lévő ingó vagyontárgyak (bútorok, gépjárművek...).

INGATLAN ZÁR ALÁ VÉTELE

Ezen lefoglalás célja az adós tulajdonában lévő természetiüknél vagy rendeltetésüknél fogva ingatlannak minősülő tárgyaknak a zár alá vétele. Ugyanez vonatkozik az adós haszonélvezeti, hosszútávú bérleti és harmadik személy birtokában lévő területre való építési jogára. Ezzel szemben, a használati és a lakhatási jogokat nem lehet lefoglalni.

HARMADIK FÉL BIRTOKÁBAN LÉVŐ KÖVETELÉSEK ZÁR ALÁ VÉTELE

A harmadik fél birtokában lévő követelések zár alá vétele az az eljárás, amelynek folytán a hitelező az adós harmadik fél birtokában lévő pénzüsségeit illetve értékpapírjait (részvényeket...) lefoglalja.

Ez a fajta eljárás különbözik az előző két eljárástól abban az értelemben, hogy itt nem két fél között zajlik le a zár alá vétel (hitelező-adós), hanem három: a lefoglaló hitelező, az adós és a harmadik fél (vagyis az adós adósa).

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALRAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

A harmadik fél birtokában lévő követelések zár alá vételének egyik tipikus példája az adós bankszámlájának közvetlen lefoglalása az adós bankjánál, de ide sorolhattuk az adós munkabérének közvetlen lefoglalását is az adós munkaadójánál.

AZ ELŐZETES ZÁR ALÁ VÉTEL NÉHÁNY SPECIÁLIS ESETE

Három másik előzetes zár alá vételi eljárás létezik, amelyeket sajátos tulajdonságaikból kifolyólag, a hitelező ritkábban használ fel.

Ezek a:

- **Kézi zálogba vétel** (*saisie-gagerie*), amely segítségével egy mezőgazdasági ingatlan tulajdonosa, vagy bérlője, esedékes bérleti és haszonbérleti díj esetén, lefoglaltathatja az ingatlan által produkált javakat és gyümölcsöket, amelyek a helyszínen talál.
- **Rosshiszemű birtoklás visszaállítása** (*saisie-revendication*), amely segítségével a hitelező újraeladási jogát (*droit de suite*) gyakorolhatja az ingó tárgyakat illetően. Ennek értelmében ez a folyamat az ingó vagyon biztosítását szolgálja, amely hozzásegíti a hitelezőt, hogy újra tulajdonba vegye az őt megillető vagyontárgyat (elérje, hogy ezt neki kiszolgáltassák), miután a bíróság döntött a tulajdonjogi, birtokjogi, vagy a visszatartási jog kérdésről. Ezt a lefoglalást lehet alkalmazni, bárki birtokában legyen is a vagyontárgy.
- **Hajó lefoglalása** (tájékoztatás képpen).

- Július 2011 -

További információk az alábbi címen érhetők el : eje@europe-eje.eu

Az EJE (Európai Bírósági Végrehajtás) projekt részben az Európai Bizottság támogatásával valósult meg

Ez a dokumentum csak a szerzőt terheli

Az Európai Bizottság nem vállal felelősséget a benne elhangzott információk bármilyen formában történő felhasználásáért.

